

Scénář fiskální predikce bez zahrnutí dodatečných diskrečních opatření

Příloha Rozpočtové strategie sektoru veřejných institucí ČR na léta 2026 až 2028

Příloha ke scénáři bez přijatých diskrečních opatření přináší základní přehled přijatých opatření s rozdělením jejich dopadu na subsektory ústředních vládních institucí, místních vládních institucí a fondů sociálního zabezpečení.

Oddíl je vypracován v souladu s ustanoveními **směrnice Rady 2011/85/EU, o požadavcích na rozpočtové rámce členských států**, aby obsahoval projekce každé hlavní výdajové a příjmové položky veřejných financí s přesnější specifikací na úrovni ústředních vládních institucí a fondů sociálního zabezpečení v daném rozpočtovém roce a dále při nezměněných politikách. Plní tak funkci jednoho z možných přístupů k tvorbě autonomního scénáře fiskální predikce.

Oddíl byl dříve publikován jako příloha k Rozpočtové strategii sektoru veřejných institucí a byl do jisté míry provázaný s Konvergenčním programem ČR (resp. v něm obsaženou fiskální prognózou), jenž byl nedílnou součástí strategie. Vzhledem k tomu, že se fiskální prognóza vydává nyní až později a konvergenční programy byly novým nařízením EU č. 2024/1263 zrušeny, pokračování dosavadní praxe publikování přímo v rámci strategie nedává smysl. Na předchozí praxi navazujeme publikací tohoto materiálu jako zvláštní přílohy publikované konzistentně s vydáním jarní fiskální predikce.

Scénář je tak nutné vnímat spíše z pohledu účelu, nikoliv však jako alternativní predikci. Evidujeme širší okruh diskrečních opatření (viz dále), na druhou stranu však pouze ty, které byly přijaty od dubna 2024. Neděláme žádné hodnocení efektivnosti nebo účelnosti daných opatření, ani okolnosti jejich vzniku. Jsou zahrnuta ta, která vláda a/nebo Parlament přijmout chtěly z titulu naplnění svých priorit, tak těch, které přijmout bylo nutné z objektivních důvodů (např. v reakci na povodně). Jedná se pouze o doplňující pohled na fiskální predikci, jak ji obsahují jiné materiály Ministerstva financí ČR. Jednoznačně primárním hlediskem pro hodnocení fiskální politiky tak musí být standardní predikce a hospodářsko-politické materiály vlády, nikoliv tento scénář.

Valná většina evidovaných diskrečních opatření zahrnutá v predikci ovlivňuje zejména sektor ústředních vládních institucí, potažmo státní rozpočet. U příjmových diskrečních opatření bývá dopad sdílený mezi ústřední vládou a místními rozpočty, pokud nejde o výjimky jako v minulých scénářích daň z mimořádných zisků, která byla sice z hlediska národních účtů klasifikována jako daň z příjmu právnických osob, avšak celý výnos je součástí příjmů státního rozpočtu. U fondů sociálního zabezpečení (zdravotní pojišťovny) neevidujeme prakticky žádná diskreční opatření (vyjma druhotného růstu z titulu navýšení platů v sektoru vládních institucí). Dříve diskreční platba za státní pojištění je autonomně valorizována dle zákonných pravidel. V současném scénáři hrají zásadní roli opatření přijatá v souvislosti s povodněmi, zvýšením platů a s přijetím důchodové reformy na konci roku 2024.

Kromě toho je nutné upozornit, že v pojetí diskrečních opatření pro tento oddíl jsou některé rozdíly oproti standardní predikci. Příkladem je zvýšení minimální a zaručené mzdy, které je obecně obsažené již v makroekonomické základně objemu mezd a platů, a tudíž není již v predikci vykazováno v rámci diskrečních opatření. Podobně i u zvýšení platů v sektoru vládních institucí. Naproti tomu v tomto oddíle to jako diskrece zahrnuto je, neboť se jedná o vliv opatření vládní politiky. Navíc jde vzhledem k objemu vynakládaných prostředků o poměrně zásadní položku diskrečních opatření.

Z hlediska interpretace číselných údajů v následujících tabulkách je rovněž zásadní upozornit, že jde o kumulativní dopady, nikoliv o meziroční změny, jak je běžnější v ostatních materiálech k fiskální predikci. Důvodem je samozřejmě zachycení scénáře bez diskrečních opatření v celé časové řadě od daného okamžiku, nikoliv vliv na jednotlivé roky odděleně.

Tabulka P 1: Základní scénář fiskální predikce

		2024	2025	2026	2027	2028
Celkové příjmy	<i>mld. Kč</i>	3 267,3	3 431,4	3 533,9	3 616,8	3 754,0
	<i>změna v %</i>	6,8	5,0	3,0	2,3	3,8
Daně z výroby a dovozu	<i>mld. Kč</i>	855,9	889,3	924,4	949,7	982,3
	<i>změna v %</i>	6,2	3,9	3,9	2,7	3,4
Daně z příjmů fyzických osob	<i>mld. Kč</i>	312,6	326,7	338,5	354,4	373,0
	<i>změna v %</i>	11,9	4,5	3,6	4,7	5,2
Daně z příjmů právnických osob	<i>mld. Kč</i>	340,9	353,1	329,0	348,8	372,7
	<i>změna v %</i>	6,1	3,6	-6,8	6,0	6,8
Příspěvky na sociální pojištění	<i>mld. Kč</i>	773,8	824,3	874,1	917,2	959,9
	<i>změna v %</i>	9,2	6,5	6,0	4,9	4,7
Příspěvky na zdravotní pojištění	<i>mld. Kč</i>	495,8	521,2	545,9	568,6	591,4
	<i>změna v %</i>	7,6	5,1	4,7	4,2	4,0
Ostatní příjmy	<i>mld. Kč</i>	488,2	516,7	522,0	478,1	474,7
	<i>změna v %</i>	0,7	5,8	1,0	-8,4	-0,7
Celkové výdaje	<i>mld. Kč</i>	3 444,5	3 618,4	3 709,4	3 794,8	3 926,5
	<i>změna v %</i>	2,9	5,0	2,5	2,3	3,5
Výdaje vládních institucí na spotřebu	<i>mld. Kč</i>	1 863,4	1 962,0	2 038,5	2 129,2	2 223,4
	<i>změna v %</i>	6,9	5,3	3,9	4,5	4,4
Sociální dávky jiné než naturální sociální transfery	<i>mld. Kč</i>	1 083,1	1 111,9	1 143,2	1 164,7	1 190,9
	<i>změna v %</i>	4,4	2,7	2,8	1,9	2,3
Tvorba hrubého kapitálu	<i>mld. Kč</i>	382,2	405,7	408,0	388,1	407,7
	<i>změna v %</i>	2,4	6,2	0,6	-4,9	5,1
Ostatní výdaje	<i>mld. Kč</i>	115,9	138,8	119,7	112,8	104,5
	<i>změna v %</i>	-40,2	19,7	-13,8	-5,7	-7,4
Saldo sektoru vládních institucí	<i>mld. Kč</i>	-177,2	-187,0	-175,5	-178,0	-172,6
Saldo subsektoru ústřední vlády	<i>mld. Kč</i>	-212,4	-233,6	-226,5	-233,0	-232,6
Saldo subsektoru místní vlády	<i>mld. Kč</i>	55,3	57,0	60,0	62,0	65,0
Saldo subsektoru fondu sociálního zabezpečení	<i>mld. Kč</i>	-20,1	-10,4	-9,0	-7,0	-5,0
Saldo sektoru vládních institucí	<i>% HDP</i>	-2,2	-2,2	-2,0	-1,9	-1,8
Saldo subsektoru ústřední vlády	<i>% HDP</i>	-2,7	-2,8	-2,6	-2,5	-2,4
Saldo subsektoru místní vlády	<i>% HDP</i>	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7
Saldo subsektoru fondu sociálního zabezpečení	<i>% HDP</i>	-0,3	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1

Zdroj: MF ČR.

Tabulka P 2: Diskreční opatření – sektor vládních institucí

		2024	2025	2026	2027	2028
Celkové příjmy	<i>mld. Kč</i>	0,3	18,3	16,6	16,0	16,1
Daně z výroby a dovozu	<i>mld. Kč</i>	0,0	-1,7	-2,4	-3,1	-3,1
Daně z příjmů fyzických osob	<i>mld. Kč</i>	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Daně z příjmů právnických osob	<i>mld. Kč</i>	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Příspěvky na sociální pojištění	<i>mld. Kč</i>	0,3	12,0	11,0	11,1	11,2
Příspěvky na zdravotní pojištění	<i>mld. Kč</i>	0,1	6,9	6,5	6,5	6,5
Ostatní příjmy	<i>mld. Kč</i>	0,0	1,1	1,5	1,5	1,5
Celkové výdaje	<i>mld. Kč</i>	-9,4	-88,7	-67,1	-57,4	-56,4
Výdaje vládních institucí na spotřebu	<i>mld. Kč</i>	-4,8	-63,5	-48,0	-47,7	-47,7
Sociální dávky jiné než naturální sociální transfery	<i>mld. Kč</i>	-3,8	-16,9	-16,9	-7,5	-6,5
Tvorba hrubého kapitálu	<i>mld. Kč</i>	0,0	-4,0	0,0	0,0	0,0
Ostatní výdaje	<i>mld. Kč</i>	-0,8	-4,3	-2,1	-2,1	-2,1
Saldo sektoru vládních institucí	<i>mld. Kč</i>	-9,0	-70,4	-50,5	-41,4	-40,3

Zdroj: MF ČR.

Tabulka P 3: Diskreční opatření – sektor ústředních vládních institucí

		2024	2025	2026	2027	2028
Celkové příjmy	<i>mld. Kč</i>	0,2	12,0	10,9	10,6	10,6
Daně z výroby a dovozu	<i>mld. Kč</i>	0,0	-1,1	-1,6	-2,1	-2,1
Daně z příjmů fyzických osob	<i>mld. Kč</i>	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Daně z příjmů právnických osob	<i>mld. Kč</i>	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Příspěvky na sociální pojištění	<i>mld. Kč</i>	0,3	12,0	11,0	11,1	11,2
Ostatní příjmy	<i>mld. Kč</i>	0,0	1,1	1,5	1,5	1,5
Celkové výdaje	<i>mld. Kč</i>	-9,4	-81,3	-59,6	-49,9	-48,9
Výdaje vládních institucí na spotřebu	<i>mld. Kč</i>	-4,8	-56,1	-40,6	-40,3	-40,3
Sociální dávky jiné než naturální sociální transfery	<i>mld. Kč</i>	-3,8	-16,9	-16,9	-7,5	-6,5
Tvorba hrubého kapitálu	<i>mld. Kč</i>	0,0	-4,0	0,0	0,0	0,0
Ostatní výdaje	<i>mld. Kč</i>	-0,8	-4,3	-2,1	-2,1	-2,1
Saldo subsektoru ústřední vlády	<i>mld. Kč</i>	-9,1	-69,3	-48,7	-39,4	-38,3

Zdroj: MF ČR.

Tabulka P 4: Diskreční opatření – sektor místních vládních institucí

		2024	2025	2026	2027	2028
Celkové příjmy	<i>mld. Kč</i>	0,0	-0,6	-0,8	-1,0	-1,0
Daně z výroby a dovozu	<i>mld. Kč</i>	0,0	-0,6	-0,8	-1,0	-1,0
Daně z příjmů fyzických osob	<i>mld. Kč</i>	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Daně z příjmů právnických osob	<i>mld. Kč</i>	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostatní příjmy	<i>mld. Kč</i>	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Celkové výdaje	<i>mld. Kč</i>	0,0	-4,7	-4,7	-4,7	-4,7
Výdaje vládních institucí na spotřebu	<i>mld. Kč</i>	0,0	-4,7	-4,7	-4,7	-4,7
Sociální dávky jiné než naturální sociální transfery	<i>mld. Kč</i>	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tvorba hrubého kapitálu	<i>mld. Kč</i>	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostatní výdaje	<i>mld. Kč</i>	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Saldo subsektoru místní vlády	<i>mld. Kč</i>	0,0	-5,2	-5,5	-5,7	-5,7

Zdroj: MF ČR.

Tabulka P 5: Diskreční opatření – sektor fondů sociálního zabezpečení

		2024	2025	2026	2027	2028
Celkové příjmy	<i>mld. Kč</i>	0,1	6,9	6,5	6,5	6,5
Příspěvky na zdravotní pojištění	<i>mld. Kč</i>	0,1	6,9	6,5	6,5	6,5
Celkové výdaje	<i>mld. Kč</i>	0,0	-2,8	-2,8	-2,8	-2,8
Saldo subsektoru fondu sociálního zabezpečení	<i>mld. Kč</i>	0,1	4,1	3,7	3,7	3,7

Zdroj: MF ČR.

Tabulka P 6: Fiskální predikce bez diskrečních opatření

		2024	2025	2026	2027	2028
Celkové příjmy	<i>mld. Kč</i>	3 267,0	3 413,1	3 517,3	3 600,8	3 737,9
	<i>změna v %</i>		4,5	3,1	2,4	3,8
Daně z výroby a dovozu	<i>mld. Kč</i>	855,9	891,0	926,8	952,8	985,4
	<i>změna v %</i>		4,1	4,0	2,8	3,4
Daně z příjmů fyzických osob	<i>mld. Kč</i>	312,6	326,7	338,5	354,4	373,0
	<i>změna v %</i>		4,5	3,6	4,7	5,2
Daně z příjmů právnických osob	<i>mld. Kč</i>	340,9	353,1	329,0	348,8	372,7
	<i>změna v %</i>		3,6	-6,8	6,0	6,8
Příspěvky na sociální pojištění	<i>mld. Kč</i>	773,5	812,4	863,1	906,1	948,7
	<i>změna v %</i>		5,0	6,2	5,0	4,7
Příspěvky na zdravotní pojištění	<i>mld. Kč</i>	495,7	514,3	539,4	562,1	584,9
	<i>změna v %</i>		3,8	4,9	4,2	4,1
Ostatní příjmy	<i>mld. Kč</i>	488,3	515,6	520,5	476,6	473,2
	<i>změna v %</i>		5,6	0,9	-8,4	-0,7
Celkové výdaje	<i>mld. Kč</i>	3 435,1	3 529,7	3 642,3	3 737,4	3 870,2
	<i>změna v %</i>		2,8	3,2	2,6	3,6
Výdaje vládních institucí na spotřebu	<i>mld. Kč</i>	1 858,6	1 898,5	1 990,5	2 081,5	2 175,7
	<i>změna v %</i>		2,1	4,8	4,6	4,5
Sociální dávky jiné než naturální sociální transfery	<i>mld. Kč</i>	1 079,3	1 095,0	1 126,3	1 157,1	1 184,3
	<i>změna v %</i>		1,5	2,9	2,7	2,4
Tvorba hrubého kapitálu	<i>mld. Kč</i>	382,2	401,7	408,0	388,1	407,7
	<i>změna v %</i>		5,1	1,6	-4,9	5,1
Ostatní výdaje	<i>mld. Kč</i>	115,1	134,5	117,5	110,7	102,4
	<i>změna v %</i>		16,8	-12,6	-5,8	-7,5
Saldo sektoru vládních institucí	<i>mld. Kč</i>	-168,2	-116,6	-125,0	-136,6	-132,3
Saldo subsektoru ústřední vlády	<i>mld. Kč</i>	-203,2	-164,3	-177,8	-193,6	-194,2
Saldo subsektoru místní vlády	<i>mld. Kč</i>	55,3	62,2	65,5	67,7	70,7
Saldo subsektoru fondu sociálního zabezpečení	<i>mld. Kč</i>	-20,2	-14,5	-12,7	-10,7	-8,7
Saldo sektoru vládních institucí	<i>% HDP</i>	-2,1	-1,4	-1,4	-1,5	-1,4
Saldo subsektoru ústřední vlády	<i>% HDP</i>	-2,5	-2,0	-2,0	-2,1	-2,0
Saldo subsektoru místní vlády	<i>% HDP</i>	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7
Saldo subsektoru fondu sociálního zabezpečení	<i>% HDP</i>	-0,3	-0,2	-0,1	-0,1	-0,1

Zdroj: MF ČR.